

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23.02.2001, sp. zn. 11 Tcu 9/2001, ECLI:CZ:NS:2001:11.TCU.9.2001.1

Číslo: 43/2001

Právní věta:

Nejvyšší soud může podle § 384a tr. ř. uznat rozsudek cizozemského soudu na území České republiky, i když trest odnětí svobody uložený tímto rozsudkem svou délkou přesahuje nejvyšší výměru trestu odnětí svobody, který je možno podle práva České republiky za daný trestný čin uložit, to však jen, pokud mezinárodní smlouva, na základě níž má být trest cizozemského soudu vykonán, připouští, aby byla délka uloženého trestu přizpůsobena postupem podle § 384d tr. ř. výměře přípustné podle práva České republiky.

Je-li v uvedeném případě takovou smlouvou Úmluva o předávání odsouzených osob, uveřejněná pod č. 553/1992 Sb., soud rozhodující o výkonu trestu podle § 384d tr. ř. přizpůsobí v souladu s jejím článkem 10 odst. 2 trest, v jehož výkonu bude pokračováno, tak, aby odpovídal právnímu řádu České republiky. To znamená, že trest odnětí svobody stanoví na nejvyšší hranici délky trestu, kterou trestní zákon České republiky pro daný trestný čin připouští, přihlížeje přitom k příslušným ustanovením jak jeho zvláštní části, tak i části obecné.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 23.02.2001

Spisová značka: 11 Tcu 9/2001

Číslo rozhodnutí: 43

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Krádež

Předpisy: 141/1961 Sb. § 384a 553/1992 Sb. čl. 10 odst. 2

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud uznal na návrh Ministerstva spravedlnosti České republiky na území České republiky rozsudek Královského soudu v Southwarku ze dne 2. 8. 1996 č. T 952199 ve spojení s rozhodnutím Trestního odvolacího soudu v Londýně ze dne 3. 2. 1998 č. 9605972 Z4. Velká Británie.

Z odůvodnění:

Rozsudkem Královského soudu v Southwarku ze dne 2. 8. 1996 „c. T 952199 ve spojení s

rozhodnutím Trestního odvolacího soudu v Londýně ze dne 3. 2. 1998 č. 605972 Z4, Velká Británie, byl T. H. uznán vinným nedovoleným dovozem kontrolované drogy třídy A v rozporu s ustanoveními § 170 odst. 2 písm. b) britského Zákona o clu a spotřební dani z roku 1979. Za tento trestný čin mu byl uložen nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání osmnácti let.

Stalo se tak na základě zjištění, že odsouzený ve dvou případech, a to dne 2. 7. 1995 a ve dnech 14.-15. 9. 1995, neoprávněně dovezl z České republiky do Velké Británie heroin, když v prvním případě drogu předal dvěma spoluobviněným osobám a v druhém případě poté, co se mu nepodařilo předat dodávku 50 kg heroinu určeným osobám, byl při návratu do České republiky zadržen britskými celníky na hraničním přechodu R. Uvedené trestné činnosti se dopustil ve spojení s mezinárodní organizovanou skupinou zabývající se nezákonným dovozem narkotik z Turecka do Velké Británie.

V současné době odsouzený T. H. vykonává trest odnětí svobody ve věznici H. v M.

Odsouzený projevil prostřednictvím svého právního zástupce žádostí adresovanou Ministerstvu spravedlnosti České republiky ze dne 6. 10. 1998 zájem o předání k výkonu trestu do české republiky.

Ministerstvo spravedlnosti České republiky předložilo tuto věc Nejvyššímu soudu ČR s návrhem, aby podle § 384a tr. ř. a Úmluvy o předávání odsouzených osob, uveřejněné pod č. 553/1992 Sb., rozsudek Královského soudu v Southwarku ze dne 2. 8. 1996 č. T 952199 ve spojení s rozhodnutím Trestního odvolacího soudu v Londýně ze dne 3. 2. 1998 č. 9605972 Z4, Velká Británie, uznal na území České republiky.

Nejvyšší soud ČR přezkoumal předloženou trestní věc a shledal, že podmínky pro uznání rozsudku soudu Velké Británie jsou v této věci splněny tak, jak jsou stanoveny v Úmluvě o předávání odsouzených osob, uveřejněné pod č. 553/1992 Sb. (dále jen „Úmluva“), kterou je Česká republika vázána a jejímž signatářem je i Velká Británie.

T. H. je podle osvědčení Okresního úřadu v J. občanem České republiky, který vyjádřil dopisem Ministerstvu spravedlnosti ČR ze dne 6. 10. 1998 souhlas s předáním, přičemž je odsouzen za trestný čin, který je trestný i podle právního řádu České republiky. S ohledem na dobu, kdy byl čin spáchán, by jej bylo možno v České republice posoudit jako trestný čin nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 odst. 3 písm. b) tr. zák., ve znění zákona č. 152/1995 Sb., za který je možno uložit trest odnětí svobody od osmi do patnácti let. Přitom zbytek trestu odnětí svobody, který je třeba ještě vykonat, převyšuje dobu šesti měsíců.

Jelikož trest odnětí svobody uložený T. H. britským soudem svou výší přesahuje nejvyšší možnou výměru trestu odnětí svobody podle českého práva pro výše uvedený trestný čin, jak vyplývá z trestní sazby uvedené v příslušném ustanovení zvláštní části trestního zákona (8-15 let), i nejvyšší obecně přípustnou hranici trestu odnětí svobody uvedenou v ustanovení § 39 tr. zák., kterou nelze při ukládání trestu překročit (15 let), Nejvyšší soud v tomto zvláštním případě zkoumal, zda jsou splněny zásady Úmluvy i z hlediska dodržení podmínek týkajících se důsledků převzetí odsouzeného pro vykonávající stát. Úmluva upravuje důsledky převzetí odsouzeného pro vykonávající stát v ustanovení čl. 9. Podle čl. 9 odst. 1 písm. a) Úmluvy příslušné orgány vykonávajícího státu zajistí pokračování výkonu trestu ihned nebo nařízením soudu nebo správního orgánu za podmínek stanovených v čl. 10, nebo podle čl. 9 odst. 1 písm. b) příslušné orgány vykonávajícího státu zajistí přeměnu trestu do rozhodnutí tohoto státu, kterým se v soudním nebo správním řízení nahrazuje sankce uložená odsuzujícím státem sankcí stanovenou právním řádem vykonávajícího státu za trestný čin, a to za podmínek stanovených v článku 11.

S ohledem na ustanovení § 384d tr. ř., které stanoví, že o výkonu rozsudku cizozemského soudu rozhodne soud příslušný podle § 14 až § 18 tr. ř. ve veřejném zasedání rozsudkem, je zřejmé, že Česká republika při převzetí odsouzeného uplatní postup podle čl. 9 odst. 1 písm. a), jakož i čl. 10 Úmluvy, na který čl. 9 odst. 1 písm. a) odkazuje, tedy tzv. pokračování ve výkonu trestu. Podstatné je, že ač o výkonu trestu rozhoduje příslušný soud České republiky rozsudkem, jde v České republice stále o výkon trestu uloženého rozsudkem soudu odsuzujícího státu. Nejde o ukládání nového trestu podle práva České republiky, při kterém by byl soud české republiky, pokud jde rozsudek vynesený v odsuzujícím státě, pouze vázán skutkovými zjištěními z něj vyplývajícími, jak předpokládá postup podle čl. 9 odst. 1 písm. b) a čl. 11 Úmluvy, tzv. přeměna trestu. Pro tyto právní závěry o důsledcích převzetí odsouzeného Českou republikou není rozhodující, že s ohledem na trestním řádem České republiky stanovený postup se o výkonu trestu rozhoduje podle § 384d tr. ř. až po převzetí odsouzeného orgány České republiky a že do nařízení o pokračování ve výkonu trestu soudem je odsouzený držen ve vazbě na základě rozhodnutí soudu České republiky (§ 384c tr. ř.).

Článek 10 Úmluvy, který upravuje pokračování ve výkonu trestu, stanoví v odst. 1, že v případě, kdy bude pokračováno ve výkonu trestu, vykonávající stát je vázán druhem a délkou trvání trestu tak, jak byl uložen odsuzujícím státě. Ve svém odst. 2 však uvádí, že v případě, kdy druh a délka trvání tohoto trestu je neslučitelná s právním řádem vykonávajícího státu, nebo pokud to jeho právní řád vyžaduje, tento stát může soudním nebo správním rozhodnutím přizpůsobit sankci trestu nebo opatření stanovenému jeho právním řádem za obdobné trestně činy. Pokud jde o druh, bude trest nebo opatření odpovídat co nejvíce trestu nebo opatření uloženému rozhodnutím, které má být vykonáno. Trest nebo opatření nezhorší co do svého druhu nebo délky sankci uloženou v odsuzujícím státě a nepřekročí horní hranici stanovenou v právním řádu vykonávajícího státu.

Vzhledem k tomu, že další postup ve vykonávajícím státě při převzetí odsouzeného zejména z hlediska dodržení druhu a výměry trestu je jednou z nejproblematičtějších otázek tohoto druhu mezinárodní právní pomoci, stanovila Úmluva ve svém článku 3 odst. 3 možnost, aby členské státy mohly při podpisu, uložení svých ratifikačních listin nebo listin o přijetí, schválení nebo při přístupu k Úmluvě prohlášením sdělit, že hodlají ve vztahu k jiným stranám vyloučit použití některého z řízení uvedených v článku 9 odst. 1 písm. a) a h). Je proto třeba při aplikaci Úmluvy také zjišťovat, zda druhá smluvní stranu neuplatnila takovou možnost.

Velká Británie využila této možnosti a učinila prohlášení k článku 3 odst. 3 Úmluvy, kterým vylučuje aplikaci postupu podle článku 9 odst. 1 písm. b) v případě, kdy je Velká Británie vykonávajícím státě. Česká republika uvedené možnosti nevyužila.

Je tedy zřejmé, že podmínky stanovené Úmluvou, a to ani v modifikaci dané prohlášením jedné ze smluvních stran, které v této věci jsou zúčastněny, jakož ani při uplatnění principu reciprocity k důsledkům vyplývajícím z takového prohlášení, nevylučují převzetí odsouzeného T. H. k výkonu uloženého trestu tak, aby přitom bylo vyhověno i zásadám vyplývajícím z právního řádu České republiky.

Proto Nejvyšší soud rozhodl, že se rozhodnutí britských soudů uznávají na území České republiky. Soud, který bude rozhodovat o výkonu trestu podle § 384d tr. ř., musí v souladu s ustanovením čl. 10 odst. 2 Úmluvy přizpůsobit trest, v jehož výkonu bude pokračováno, tak, aby odpovídal právnímu řádu České republiky. To v tomto případě prakticky znamená trest odnětí svobody stanovený na dobu patnácti let.